چيۇڭ ياۋ (تەيۋەن)

ئاق ييغن

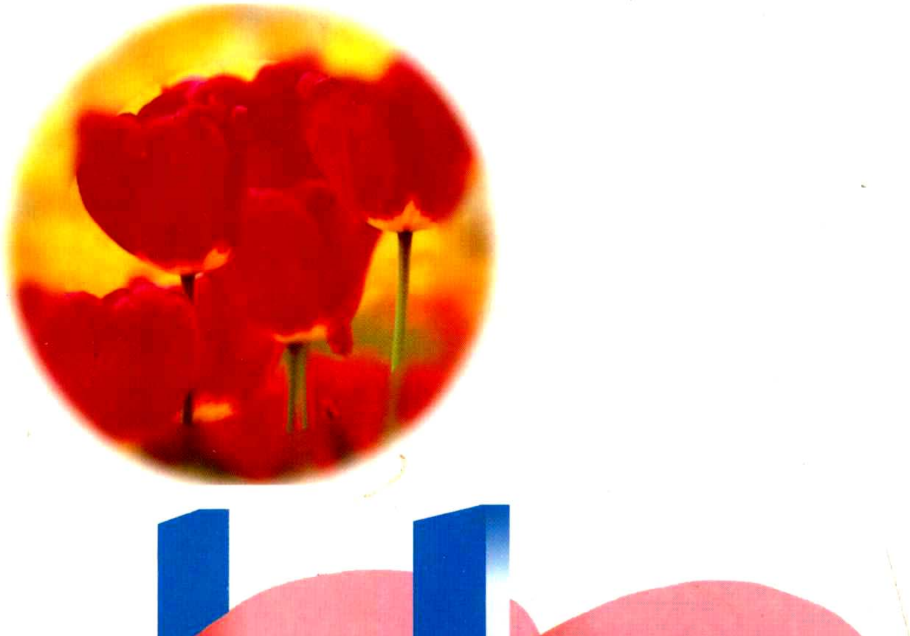

شنجاڭ خەلق نەشرياتى

چيۇڭ ياۋ (تەيۋەن)

ئاق يېغىن

تەرجىمە قىلغۇچى: ئەركىن تۆمۈر

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

烟雨蒙蒙:维吾尔文/琼瑶著。艾尔肯·铁木尔译. 2版 — 乌鲁木齐:新疆人民出版社,2000. 6
ISBN7—228—01294—1

Ⅰ. 烟… Ⅱ. ①琼…②艾… Ⅲ. 长篇小说 — 中国 — 当代 — 维吾尔语(中国少数民族语言) Ⅳ. 1247. 5

中国版本图书馆CIP数据核字(2000)第05953号

责任编辑:玛丽亚木。买买提明
封面设计:巴图

新疆人民出版社出版
(乌鲁木齐市解放南路348号 邮政编码830001)
新疆新华书店发行
新疆司法印刷厂印刷
850×1168毫米 32开本 11. 75印张 2插页
1991年2月第1版 2000年6月第2次印刷
印数:1,750 ——4,750

ISBN7—228—01294—1/I·2109 定价:14. 00元

بۇ كىتاب يۈننەن خەلق نەشرىياتى 1985 ـ يىل 8 ـ ئاي 1 ـ نەشرى، 1986 ـ يىل 6 ـ ئاي يۈننەن 3 ـ باسمىسىغا ئاساسەن تەرجىمە ۋە نەشر قىلىندى.

本书根据云南人民出版社1985年8月第1版,1986年6月云南第3次印刷本翻译出版。

مەسئۇل مۇھەررىر: مەريەم مەمتىمىن
مۇقاۋىسىنى لايىھىلىگۈچى: باتۇ

ئاق يېغىن

ئاپتورى: چيۇڭ ياۋ (تەيۋەن)
تەرجىمە قىلغۇچى: ئەركىن تۆمۈر
*
شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348 №)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى
شىنجاڭ ئەدلىيە باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
فورماتى: 850×1168 مىللىمېتىر 1/32
باسما تاۋىقى: 11.75 قىستۇرما ۋارىقى: 2
1991 ـ يىل 2 ـ ئاي 1 ـ نەشرى
2000 ـ يىل 6 ـ ئاي 2 ـ بېسىلىشى
تىراژى: 1,750 — 4,750
ISBN7—228—01294—1/I • 2109
باھاسى: 14.00 يۈەن

قىسقىچە مەزمۇنى

بۇ تەيۋەننىڭ مەشھۇر ئايال يازغۇچىسى چيۇڭ ياۋنىڭ داڭلىق رومانى . بۇ ئەسەردە گومىنداڭنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارى لۇ جېنخۇا ئائىلىسىنىڭ تەيۋەنگە بارغاندىن كېيىنكى پاجىئەلىك ۋەيرانچىلىقى تەسۋىرلىنىدۇ .

ئەسەرنىڭ باش قەھرىمانى غۇرۇرى كۈچلۈك ، ئىرادىلىك ، ھېسسىياتقا باي قىز لۇ يىپىڭنىڭ مۇرەككەپ ئائىلە مۇناسىۋىتى تۈپەيلى دادىسى لۇ جېنخۇا ۋە شۇ ئائىلىدىكىلەرگە ئۆچمەنلىك بىلەن قاراپ ئۇلاردىن ئىنتىقام ئالماقچى بولغانلىقى ، شۇ مەقسەتتە ئىدراكلىق ، ئالغا ئىنتىلىشچان يىگىت خې شۇخۇەننى ئانا باشقا ھەدىسىدىن تارتىۋېلىش ئويۇننى ئوينىماقچى بولغانلىقى ، كېيىن ئىش راستقا چىقىپ ئۇ يىگىتنى ياخشى كۆرۈپ قېلىپ مۇھەببەت باغلىغانلىقى ، ئۆچ ئېلىش پۇرسىتىنى قولدىن بەرمەي ئاخىر ئەينى يىللاردا جاھان سورىغان ، قىلمىغان ئەسكىلىكى قالمىغان ، تەيۋەنگە كەلگەندىن كېيىن كېلىش مەنبەسى ناتوغرا بولغان پۇل ـ دۇنياغا تايىنىپ ئاسايىشلىق تۇرمۇش كەچۈرۈۋاتقان لۇ جېنخۇا ئائىلىسىنى ئۈزۈل ـ كېسىل ۋەيران قىلغانلىقى جانلىق ، تەسىرلىك ، قىزىقارلىق ھېكايە قىلىنىدۇ .

لۇ يىپىڭنىڭ ئىنتىقام ئېلىش ئارزۇسى تولۇق ئىشقا ئاشىدۇ . ئەمما بۇ مۇناسىۋەت بىلەن ئۇ دادىسى ، قېرىنداشلىرى ۋە چىن قەلبىدىن ياخشى كۆرىدىغان يىگىتىدىن ئايرىلىپ قالغانلىقى ئۈچۈن غەلبىسىدىن شادلىنىپ كۈلەلمەيدۇ ، ئەكسىچە چوڭقۇر پۇشايمان ، ئېيتىپ تۈگەتكۈسىز دەرد ـ ئەلەمدە قالىدۇ .

ئاپتور تەبىئەت ھادىسىسى بولغان « ئاق يېغىن » نى تېما قىلىش ئارقىلىق كىشىلەر ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنىڭ ئىنتايىن مۇرەككەپلى-

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

كى ، ئۆزئارا چۈشىنىشىنىڭ تولىمۇ قىيىن ئىكەنلىكىنى ئۇستىلىق بىلەن تەسۋىرلەپ ، ئىنسان تەبىئىتىنى چوڭقۇر تەھلىل قىلىدۇ ، ئۇنى ئىجتىمائىي ھادىسىلەر بىلەن زىچ بىرلەشتۈرىدۇ .

بۇ ئەسەرنى ئوقۇغاندا كىتابخانلار ۋەقەلىكنىڭ تەبىئىي باغلىنىشى ، تۇرمۇش پۇرىقىنىڭ كۈچلۈكلۈكى ، پىكرىنىڭ چوڭقۇرلۇقىنى ھېس قىلىدۇ .

1

زېرىكەرلىك كۈنلەر يەنە باشلاندى . كەچلىك تاماقتىن كېيىن ئىچىم پۇشۇپ ، سىمىلداپ يېغىۋاتقان يامغۇرغا قارىغىنىمچە دېرىزە يېنىدا ئولتۇراتتىم . يامغۇر تامچىلىرى لەمپىدىن تارتىلغان توك سىمىدا خۇددى يىپقا ئۆتكۈزۈلگەن مارجاندەك يالتىرايتتى ، قورۇق تام تۈۋىدىكى بانان دەرىخىنىڭ يوغان ـ يوغان يوپۇرماقلىرىدىن تامچىپ چۈشۈپ يەرنى ھۆللىمەكتە ئىدى . قۇرۇق تامنىڭ سىرتىدىكى كوچا چىرىغى جاھاندىكى ئىشلار بىلەن كارى يوقتەك غۇۋا نۇرىنى چېچىپ ، تەكەببۇرانە ھالدا تۇراتتى . دېمىسىمۇ دۇنيادىكى ئىشلار بىلەن ئۇنىڭ نېمە كارى ؟ مەن چوڭقۇر بىر تىنىۋېلىپ ، قانداقلا بولمىسۇن ئىشىمغا بارايچۇ ، دەپ ئورنۇمدىن تۇردۇم .

— يېپىلىڭ ، تېخىچە ئۆيدىمۇسەن ؟

ئاپام قاچا ـ قومۇچلارنى يېڭىلا يۇيۇپ بولۇپ قوللىرىنى ئېرتمىغان ، ئاق لەپلىمىلىك كۆك پەشتامىنى يەشمىگەن پېتى ئاشخانىدىن چىقىپ كەلدى .

— مانا ھازىر بارىمەن ، — دېدىم نائىلاج ۋە كۈنلۈكۈمنى ئىزدەشكە باشلىدىم .

— « ئۇياققا » بارغاندا ئۇلارنىڭ زىتىغا تەگمە . داداڭغا ئۆي ئىجارىسىنى كەينىگە تارتىۋەرسەك بولمايدۇ ، ئىككى ئايلىقى گەدىنىمىزدە دېگىن . . .

— بىلىمەن ، پۇل ئۇندۇرۇپ كەلسەملا بولىدۇغۇ ! — دېدىم مەن كۈنلۈكۈمنى ئىزدەۋېتىپ .

— كۈنلۈكۈڭ تەكچىدە ، — دېدى ئاپام ۋە تەكچىدىن كۈنلۈكنى ئېلىپ ماڭا تۇتقۇزدى ـ دە ، ئاسمانغا قاراپ قويدى ، — بال-

دۇرراق قايتقىن ، پۇلنى ئالالىساڭ رىكشىغا چۈشۈپ كەل ! يامغۇر كۈچىيىدىغاندەك تۇرىدۇ .

مەن كۆڭلۈمنى ئېلىپ ھاۋا ئوچۇق ۋە ھۆل ـ يېغىن كۈنلىرى ئوخشاش كىيىۋېرىدىغان توپلىيىمنى كىيدىم . راستىنى ئېيتسام ، بۇنىڭدىن باشقا توپلىيىم يوق ئىدى . بۇنىمۇ ئاپام ئۆتكەن يىلى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتكۈزگەن ۋاقتىمدا ئېلىپ بەرگەنىدى . توپتوغرا بىر يېرىم يىل كىيدىم . دوقمۇشتىكى ياماقچى بوۋاي بۇ توپلەيگە كۆپ قېتىم ناھال قېقىپ ، جىق ياماپ كەتتى . ھەر قېتىم ئۇنى بوۋايغا ئاپارغىنىمدا ، ئۇ ئۆرۈپ ـ چۆرۈپ قاراپ چىقاتتى ـ دە ، بېشىنى چايقاپ : « يەنە شۇ توپلەيمۇ ؟ يامغىچىلىكىمۇ قالماپتۇ » دەيتتى . ھازىر ئۇ توپلەينىڭ تىكىشلىرى يەنە سۆكۈلۈپ كەتتى ، يامغۇرلۇق كۈنلىرى ئىچىگە لاي ۋە سۇ كىرىپ مىلىچلاپ كېتەتتى . لېكىن ، بوۋاينىڭ ئالدىغا ئاپىرىشتىن نومۇس قىلىپ شۇ پېتى كىيىۋەردىم . « ئۇياق » تىكى ئۆيلەرگە سىلىق تاش ياتقۇزۇلغان بولغاچقا ، ئاياغ سېلىشنىڭ ھاجىتى يوق . شۇڭا ، پاتقاقتا مېڭىلەنگەن پۇتۇمنى بىرەرىنىڭ كۆرۈپ قېلىشىدىن غەم قىلىپمۇ كەتمەيمەن .

ئاپام مېنى دەرۋازىغىچە ئۇزىتىپ چىقىپ يامغۇردا دەرۋازىغا يۆلەنگەن پېتى كەينىمدىن قاراپ قالدى . بىرقانچە قەدەم مېڭىشىمغا كەينىمدىن :

ـــ يېپىڭ ! ـــ دەپ تۈۋلىدى .

كەينىمگە قارىدىم . ئاپام :

ـــ ئۇلار بىلەن قىزىرىشىپ قالمىغىن ، ھە ! ـــ دېدى پەس ئاۋازدا .

مەن بېشىمنى لىڭشىتىپ قويدۇم ، بىرئاز ماڭغاندىن كېيىن كەينىمگە قارىسام ، ئاپام تېخىچە جايىدا تۇرۇپتۇ . ئورۇق ، ۋىجىككىنە ئاپام ماڭا ناھايىتىمۇ زەئىپ ، مىسكىن كۆرۈنۈپ كەتتى ، كوچا چىرىغىدا ئۇنىڭ بىر تاتىراڭغۇ چىرايى ئىككى كۆرۈنەتتى . مەن ئۇنىڭغا قول شىلتىۋىدىم ، ئۇ بۇرۇلۇپ ھويلىغا كىرىپ كەتتى . دەرۋازا يېپىلغاندا ، ئاندىن

پەلتويۇمنىڭ ياقىسىنى كۆتۈرۈپ ئاچچىق شامالدا سەل دۈگدىيىپ ، كۆنلۈكنى چىڭ تۇتقىنىمچە يولۇمغا ماڭدىم .

ئۆيىمىز بىلەن « ئۇياق » نىڭ ئارىلىقى يىراقمۇ ئەمەس ، لېكىن يېقىن دېگىلىمۇ بولمايتتى ، پىيادە يېرىم سائەتلىك يول ئىدى . بۇ يولدا ئاپتوبۇس قاتنىمىغاچقا دائىم پىيادە ماڭاتتىم . ھېلىمۇ ياخشى بۇ يولنى ئىيغا بىرلا قېتىم ماڭاتتىم . ئەلۋەتتە ، ئىش ئۇڭغا تارتسا . ئىش ئوڭغا تارتماي بارغان كۈنى پۇلنى ئالالمىسام ، ئىككى ـ ئۈچ قېتىم قاتراشقا توغرا كېلەتتى .

ھاۋا بەك سوغۇق ئىدى ، ئاچچىق شامال يۈزۈمگە نەشتەردەك ئۇرۇلاتتى . بۇ يول قارىماي بولسىمۇ ، بىرئاز ماڭا ـ ماڭمايلا ئايغىمنىڭ ئىچىگە سۇ كىرىپ كەتتى . تاپىنىمدىن كىرگەن سوغۇق مېڭەمدىن چىقىپ ، گويا پۈتۈن ئەزايى ـ بەدىنىم مۇزدەك سۇغا چىلىشىپ قالغاندەك بولۇپ كەتتىم . يېنىمدىن غۇيۇلداپ ئۆتكەن بىر ئاپتوموبىل لاي سۇنى چاچرىتىپ ئۆزۈمنى قاچۇرغۇچە ئالايتەن يۆتكىۋالغان ئەڭ ئامراق يېشىل يوپكامنى ئوخشىتىۋەتتى . ھۆل بولۇپ كەتكەن چاچلىرىمنى سىلكىپ مېڭىۋەردىم . يامغۇر ئەدىمەكتە ، كۈنلۈكنىڭ كىچىككىنە بىر تۆشۈكى بار ئىدى ، شۇنىڭدىن چۈشكەن يامغۇر سۈيى بىردە بوينۇمدىن ئىچىمگە كىرىپ كېتەتتى ، بىردە مەڭزىمگە چۈشەتتى . شامالدا ئۇچۇۋاتقان يوپكامنىڭ ئېتەكلىرىمۇ بىردەمدىلا سۇزمە خالتىسىدەك بولۇپ ، يانپىشىمغا چاپلاشتى . چىشىمنى چىشلەپ مەن « دادا » دەيدىغان ئادەمدىن سورايدىغان پۇلنىڭ ھېسابىنى قىلىپ ماڭدىم . 800 كوي تۇرمۇش خىراجىتى ، 1000 كوي ئۆي ئىجارىسى بولۇپ جەمئىي 1800 كوي ئالىمەن . ئاپام ئىككىلەننىڭ قىشلىق كىيىمى ئۈچۈن ياخشىسى يەنە بىرئاز سوراي ، پۈتۈمدىكى توپلەيمۇ يامغۇر پەسلىگە پايلىمىغۇدەك .

بىر دوقمۇشتىن ئەگىپ « يېڭى ھايات » جەنۇبىي يولىنى بويلاپ « ئىناۋەت » كوچىسىنىڭ دوقمۇشىغا كەلدىم . بۇ دوقمۇشتىن ئۆتۈپ ، ئىككى قانىتى قىزىل سىرلانغان دەرۋازا ئالدىغا كېلىپ توختىدىم . يېقىندىلا سىرلانغان دەرۋازىدىن تېخى سىرنىڭ پۇرىقى كەتمىگەنىدى ،

« لۇ قورۇسى » دېگەن خەت يېزىلغان سىرىق تاختا دەرۋازىنىڭ ئىككى يېنىغا ئورنىتىلغان چىراغنىڭ يورۇقىدا ئالاھىدە كۆزگە تاشلىنىپ تۇراتتى . مەن كۇنۇپكىنى بېسىۋېتىپ « لۇ قورۇسى » دېگەن خەتكە غەزەپ بىلەن قارىدىم . لۇ قورۇسىمىش ! بۇ ، لۇ فامىلىلىكلەرنىڭ ئائىلىسى ! لۇ جېنخۇانىڭ ئائىلىسى ! ئۇنداقتا ، مەن بۇ ئائىلىنىڭ ئىچىدىكى ئادەممۇ ياكى تېشىدىكى ئادەم ؟ دەرۋازىنى ھىڭگاڭ چىش.، كۆزلىرى بېلىقنىڭكىدەك پۇلتىيىپ تۇرغان خىزمەتكار قىز ئالەن ئاچتى . ئۇ گۆللۈك كۆنلۈك تۇتۇپ دۈگدىيىپ تۇراتتى . روشەنكى ، ئۇنىڭغا مېنىڭ يامغۇرلۇق كېچىدە « مېھمان » بولۇپ كېلىشىم ياقىمىغانىدى . ئۇ ھۆل بولۇپ كەتكەن كىيىملىرىمگە قاراپ قويۇپ دەرۋازىنى ياپقاچ ئاغزى قىچىشقاندەك :

— خېنىم ، شۇنچە قاتتىق يامغۇردا ئاپتوموبىلغا چۈشمەي پىيادە كەلدىڭىزمۇ ؟ — دېدى .

ما گەپنى ! مەن قاچان بىر ئاپتوموبىلغا چۈشۈپ كەلگەن ؟ قاپىقىمنى ئاچمايلا سورىدىم :

— بېگىڭىز ئۆيدىمۇ ؟

— ئۆيدە ! — دېدى ئالەن بېشىنى لىڭشىتىپ ۋە ئىچكىرىگە قاراپ ماڭدى .

ھويلىنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى سېمونت يول بىلەن ئۆيگە ماڭدىم . ھويلا خېلى يوغان ئىدى . يولنىڭ ئىككى قاسنىقىغا چاي گۈلى ۋە تەيۋەننىڭ ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى بولغان فۇساڭ گۈللىرى تېرىلغانىدى . ھازىر چاي گۈلىنىڭ ھۆپپىدە ئېچىلغان ۋاقتى بولغاچقا ، ئاپئاق چاي گۈلى تۈن قاراڭغۇسىدىمۇ ئېنىق كۆرۈنۈپ تۇراتتى . مەن خۇش پۇراق گۈل ھىدىدىن چوڭقۇر نەپەس ئالدىم . پاھ ، گۈيخۇا گۈلىنىڭ پۇرىقى ! تەيۋەندە گۈيخۇا گۈلىنىڭ ئېچىلىدىغان ۋاقتى بۆلەكچە ئۇزۇن ئىدى . ئاپام گۈيخۇا گۈلىنى قەۋەتلا ياخشى كۆرەتتى . شۇنىسى ، بىزنىڭ ئۆيدە بىرنەچچە تۈپ قوناق گۈلىدىن باشقا گۈل يوق ئىدى .

دەرپەردىلىك ئىشىكنىڭ يېنىغا كېلىپ ، ئايىغىمنى پالازغا

سۈرتتۈم، كۆنلۈكنى قاتلاپ پېشايۋانغا قويدۇم ـ دە، ئىشكنى ئېچىپ ئۆيگە كىردىم، ئۆينىڭ ئىللىق ھاۋاسى يۈزۈمگە گۈپپىدە ئۇرۇلۇشى بىلەن پۈتۈن ئەزايى ـ بەدىنىم يايراپ كەتتى، مېھمانخانىنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى سەندەلدە يالقۇنجاۋاتقان جان ئوت ئۆينىڭ ئىچىنى خۇددى باھاردەك ئىللىتىپ تۇراتتى. رادىئودىن ئامېرىكىدا ھەممىنى ئۆزىگە جەلپ قىلغان مۇزىكا ئاڭلىنىۋاتاتتى. چېكىدىن ئاشقان قايناق ھېسسىيات ئارىلىشىپ كەتكەن بۇ يېقىمسىز مۇزىكا ساداسى ئادەمنىڭ قۇلاق ـ مېڭىسىنى يەيتتى.

ئانا باشقا سىڭلىم ـــ شۇ ئاچام بىلەن دادامنىڭ كىچىك قىزى مېڭپىڭ رادىئونىڭ يېنىدىكى ساپادا سىڭايان ئولتۇراتتى. ئۇچىسىدىكى توق قىزىل ئۆرە ياقىلىق پوپايكا، تەنگە يېپىشىپ تۇرىدىغان تار شىم ئۇنىڭ تولغان بەدىنىنى تېخىمۇ نامايان قىلاتتى. يېپىنچاقلىۋالغان سۇررەڭ كالتە پەلتوسى مۈرىسىگە ئارانلا ئىلىنىپ تۇراتتى. چېچىلىپ تۇرغان قىسقا چاچلىرى قۇلاقلىرىنى يېپىپ مەڭزىگىچە چۈشكەنىدى. ئۇ پۈتۈنلەي يېڭىچە مودىدا ياسىناتتى، ئاپىسىدەكلا ئىنتايىن چىرايلىق ۋە جەزىبىدار ئىدى. ئاھۇ كۆزلىرى، تۆكۈلۈپ تۇرغان كىرپىكلىرى، شۇ ئاچامغا قۇيۇپ قويغاندەكلا ئوخشايتتى. ئېقىپ چۈشكەندەك تۈپتۈز بۇرنى دادامغا تارتقانىدى. ئۇ ساپاغا يۆلىنىپ ساپا ئۈستىگە ئالماشتۇرۇپ قويۇلغان پۇتلىرىنى بىر ـ بىرىگە ئۇرۇپ مۇزىكىغا تەڭكەش قىلىپ ئولتۇراتتى. كەشتىلىك قىزىل تاۋار ساپما كەشىنىڭ بىر پېيى ساپانىڭ يان يۆلەنچۈكىدە، يەنە بىرى رادىئونىڭ ئۈستىدە تۇراتتى. سېغىز چايناپ، تىزىغا ئامېرىكىنىڭ بىر كىنو ژۇرنىلىنى قويۇپ بېشىنى گىلدىڭشىتىپ مۇزىكا تىڭشىماقتا ئىدى. ئۇ مېنى كۆرۈپ، پەرۋاسىزلىق بىلەن بېشىنى لىڭشىتىپ قويدى ۋە ئىچكەركى ئۆيگە قاراپ توۋلىدى:

ـــ ئاپا، يېپىڭ كەلدى!

مەن ئۇزۇن ساپاغا كېلىپ ئولتۇردۇم. ساپا ھۆل بولۇپ كەتمىسۇن، دەپ يوپكامنى قايرىۋالدىم. چىلىق ـ چىلىق سۇ ئايىغىمنى ئورۇندۇقنىڭ كەينىگە يوشۇرۇشقىمۇ ئۈلگۈردۈم. بىر خىل سىرلىق شۇھ-

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

رەتپەرەسلىك ۋە غۇرۇر تۇيەيلى ، مېڭىپىگلارنىڭ پەرىشان ھالىتىمنى باي-
قاپ قىلىشنى خالىمايتتىم . لېكىن ئۇ ماگا نەزەر – كۆزىنى سالماي پۇ-
تۈن دىققىتى بىلەن مۇزىكا ئاڭلىماقتا ئىدى . مەن چاچلىرىمنى تۈزەشـ-
تۈرۈۋېلىپ ئۇن ياشـلىق ئىنىم ئېرجىيېنىڭ خـۇددى ئېزىتقۇدەك ئۆيىنىڭ
بۇلۇڭىدا پەيدا بولۇپ ، بىر پۇتىدا « لەنلىنك » ماركىلىق يېپىپگى ۋېلە-
سىپىتىنىڭ پىدالىنى دەسسىگەن ، بىر قولىدا رولىنى تۇتقان پېتى ماگا
ھـومىيىپ قاراپ تۇرغانلىقىنى بايقىدىم . ئۇ بېشىمدىن ئايىغىمغا ئوغرى
مۇشۇكتەك سەپسىلىپ چىقتى . بىچارە پۇتلىرىمۇ ئۇنىڭ نەزەرىدىن سا-
قـت بولالمىدى . ئاندىن ئۇ نەزەرىنى چىرايىمغا يۆتكەپ ، يۈزۈمدە
خۇددى ئۇنى قىزىقتۇرىدىغان بىر نېمە باردەك زەن سېلىپ قاراپ كەت-
تى . ئەمما مەن بىلەن سالاملاشمىدى ، مەنمۇ ئۇنىڭغا پىسەنت قىلمىدىم .
ئۇ شـۇ ئاچامنىڭ كەنجى ئوغلى ، دادامنىڭ ئەللىك سەككىز ياشتا كۆر-
گـەن پەرزەنتى بولۇپ ، مېڭىپىگدىن يەتتە ياش پەرق قىلاتتى . ئۇ دادام-
نىڭ قېرىغاندا تاپقان ئوغلى بولغاچقىمۇ ، بۆلەكچە ئەتىۋارلىق ئىدى . ئۇ
كىشىگە يېقىشلىق بولمىسىمۇ ، دادامنىڭ ماختىنىپ : « مېنىڭ باللىرىم
بىر – بىرىدىن چىرايلىق ! » دېگىنى ھېلىمۇ ئېسىمدە .

بۇنىسىمۇ راست . ئېسىمدە قالغان ئاكا – ئىنى ، ھەدە – سىڭىللى-
رىم قايسى « ئانا » دىن تۇغۇلغان بولسۇن ، ھەممىسىلا ھەقىقەتەن بىر –
بـىرىدىن چىرايلىق ئىدى . ئاپام ئىككىمىزلا تۇغقان . بىرى مەن ، يەنە
بـىرى ھەدەم شىنپىڭ ئىدى . شىنپىڭ تۇغۇلىشىدىلا ئاجايىپ چىرايلىق
بـولۇپ ، ئون بەش – ئون ئالتە يېشىدىلا گۈزەللىكتە داڭقى نەنجىڭ
شەھىرىگە پۇر كەتكەنىدى . كىچىك ۋاقتىدا دادام ئۇنى ئىنتايىن ياخشى
كۆرەتتى ، ھەمىشە « چىرايلىق قىزىم » دەپ ئەركىلىتەتتى . كاتتا زىيا-
پەتلەرگە ئېلىپ باراتتى ، ئاتقا مىندۈرۈپ بىللە ئېلىپ يۈرەتتى . دادام
ئۇنـى ئىزۋوشقا سېلىپ نەنجىڭنىڭ چوڭ كوچىلىرىنى ئايلاندۇرغىنىدا ،
ئۆتـكەن – كەچكەنلەر بىر توختاپ ئۇنىڭغا قارىماي قويمايتتى ، ئەپ-
سۇسكى ئۇ ئۇزۇن ئۆمۈر كۆرەلمىدى . ئون يەتتە يېشىدا ئۆپكە كېسىلى
بىلەن ئالەمدىن ئۆتتى . ئۇنىڭ ۋاپاتىدىن كېيىن بىر ياش ئوفىتسېر ھەر

كۆنى ئۇنىڭ قەبرىسىگە بىر دەستە گۈل قويىدىكەن ، دەپ ئاڭلىدۇق .
بىز نەنجىڭدىن كەتكۈچە ئۇ ئوفىتسېر بۇ ئىشنى توختاتماپتۇدەك . بۇ
ئىنتايىن رومانتىك ھېكايە كىچىك ۋاقتىمدا مېنى بەكمۇ ھاياجانغا سال-
غان . مەنمۇ ئۆلۈپ كەتكەندە مۇشۇنداق ياش بىر ئوفىتسېر قەبرەمگە
گۈل قويۇپ تۇرسىكەن ، دەپ خام - خىيال قىلغانىدىم . شىنپىڭ ئالەم-
دىن ئۆتكەندىن كېيىنكى يىللاردا نۇرغۇن كىشىلەر بېشىمنى سىلاپ
تۇرۇپ ئاپامغا : « قاراڭا ، يىپىڭ چوڭ بولغانچە ھەدىسىگە ئوخشىشىپ
كېتىۋاتىدۇ ، بۇمۇ چىرايلىق قىز بولغۇدەك » دېيىشەتتى .
لېكىن شۇنى بىلەتتىمكى ، شىنپىڭ بىلەن ھۆسن تالاشقۇدەك
ھالىم يوق ئىدى . چۈنكى ، شىنپىڭنىڭ گۈزەللىكى چىراي - تۇرقىدىلا
ئەمەس ئىدى . ئۇ مەندەك تەنتەك بولماستىن ، ئېغىر - بېسىق ، مۇلايىم
ۋە لاتاپەتلىك ئىدى . خاتىرەمدە قېلىشىچە ، شىنپىڭ ھەدە - سىڭىللار
ئىچىدە ئەڭ چىرايلىقى ئىدى (ئۆزۈم بىلىدىغان ئاكا - ئىنى ، ھەدە -
سىڭىللارغا سېلىشتۇرۇپ شۇنداق دېمەكچىمەن ، دادامنىڭ زادى قانچە
خوتۇن ئالغانلىقىنى ھېچكىم بىلمەيتتى . شۇ ۋەجىدىن قانچە بالىسى بار-
لىقىنى بەلكى دادام ئۆزىمۇ ئۇقمىسا كېرەك) شىنپىڭدىن باشقا ، چوڭ
قورۇقلۇقتا قېپقالغان رۇپىڭ ، نيەنپىڭ ، يۈپىڭ ، ئەيپىڭلارمۇ داڭلىق
گۈزەللەردىن ئىدى . ئاكا - ئىنىلار ئىچىدە بەشىنچى ئاكام ئېركاڭ ھەم-
مىدىن چىرايلىق ئىدى . ئۇ ھازىر ئامېرىكىدا ، سېرىق چاچلىق خوتۇن
ئاپتۇ ، ئۈچ بالىسى بار ئىكەن ، دەپ ئاڭلايمىز . شۇ ئاچامدىن تۇغۇلغان
تۆت بالىنىڭ چوڭى ئېرخاۋ ئېركاڭغا يەتمىسىمۇ ، ئانچە پەرقلەنمەيتتى .
ئىككىنچىسى رۇپىڭ مەندىن تۆت ياش چوڭ ، بۇ يىل يىگىرمە تۆتكە
كىردى ، ئۇ چىرايلىق بولمىسىمۇ ، ھەرھالدا يامان ئەمەس ئىدى . ئون
يەتتە ياشلىق مېڭپىڭمۇ ئومۇم ئېتراپ قىلىدىغان گۈزەللەردىن بولسىمۇ ،
سەل سوغۇق چىراي ئىدى . كىچىك ئىنىم ئېرجيېچۇ ؟ ئۇنى قانداق
تەسۋىرلىسەم بولار ، ئۇ بەك سەتمۇ ئەمەس ، ئەمما ئادەمنىڭ كۆزىگە
ئىسسىق كۆرۈنمەيتتى . قىسماق كۆزلىرى ساڭگىلاپ تۇرغان قاپىقىنىڭ
ئاستىدا پىلدىرلاپ تۇراتتى . پاكار بويى ، قىسقا ئېگىكى يۈزىنى قوشۇق-

چىلىك كۆرستەتتى ، خۇددى ئىككى ئۇدۇل چىشى يوق ئادەم ئۇنىڭ ئورنىنى تىلى بىلەن يوشۇرغىنىدەك ھەمىشە تىلىنى يۇقىرىقى كالپۇكىغا تىرىۋېلىپ بىر ئوبدان لەۋلىرىنىڭ ئىسكەتىنى بۇزاتتى . تېرىسى ئادەتتىن تاشقىرى ئاق بولغاچقا ، بىر قاراشقا ئۆپكە كېسەلىنىڭ ئۈچىنچى باسقۇچىدا ياشاۋاتقان بوۋايغا ئوخشايتتى . لېكىن ، زېھنى ئىنتايىن ئۆتكۈر ئىدى . ئۇ ئاتا ـ ئانىسىنىڭ ئەركە بالىسى بولغاچقا ئائىلىدە كىچىك زومىگەر ئىدى .

رادىئودا بىر ناخشىدىن كېيىن دىكتورنىڭ ئاۋازى ئاڭلاندى . ئۇ بىر ئىنگلىزچە ناخشا ئىسمىنى ئېلان قىلدى ، ئارقىدىنلا « × × كوچا × × قورۇ × × ئەپەندىنىڭ × × خېنىم ئۈچۈن تەلەپ قىلغان ناخشىسى » دەپ ناخشا تەلەپ قىلغۇچىلارنىڭ ئىسمىنى ئېلان قىلدى . مېڭپىڭ بېشىنى ساپانىڭ يۆلەنچۈكىگە قويغىنىچە دىققەت بىلەن ئاڭلاۋاتاتتى . ئېرجىي ھەدىسىگە قىزىقسىنىپ قارىۋالغاندىن كېيىن ، ۋېلىسىپىتنىڭ قوڭغۇرىقىنى ئۇزمەي جىرىڭلىتىپ ، پېدالنى قاتتىق تېپىۋىدى ، چاقتىن ۋىژ ـ ۋىژ قىلغان ئاۋاز چىقتى . مېڭپىڭ تىزىدىكى ژۇرنالنى يەرگە ئېتىپ ئېرجىيغا ۋارقىرىدى :

— تولا ئەسكىلىك قىلماي ، ۋېلىسىپىتنى نېرى ئاپار ، يەنە ۋىژىلدىتىدىغان بولساڭ تاياق يەيسەن !

ئېرجىي ھەدىسىگە قاراپ تىلىنى چىقىرىپ قويۇپ پەرۋاسىزلىق بىلەن قوڭغۇراقنى جىرىڭلىتىپ تۇرۇپ دېدى :

— ئۇرۇپ باقە قېنى ! يىگىتىڭ ساڭا ئاتاپ ناخشا تەلەپ قىلمىسا ، دەردىڭنى مەندىن ئالامسەن ! تۇفى ، ئۇياتسىز ! مېنى تاك ئېتىپ چېكىپ باقە قېنى ، دادامغا دەيمەن !

— جىرىڭلىتىۋەرسەڭ ، ئۇرمىغىنىمنى كۆر ! — دېدى مېڭپىڭ ئىنىسىغا ھەيۋە قىلىپ . كېيىن يەردىن ژۇرنالنى ئېلىپ مىجىقلىدى ، شۇ تۇرقىدا ئۇ ئېرجىينى سالىدىغاندەكلا قىلاتتى . ئېرجىي يەنە كۆزىنىڭ پاختىسىنى چىقىرىپ بېشىنى ئېگىز كۆتۈردى . ئۇ خۇشاللىقىدا تىلىنى بۇرنىغا تەگكۈزمەكچى بولۇۋىدى ، تىلى قىسقا بولغاچ كالپۇكىنىڭ نېرى-

سىغا بارمىدى . ئۇ قېرىشىپ قوڭغۇراقنى جىرىڭلىتىۋەردى ، مېڭىپىڭ چاچراپ تۇردى ـ دە ، قولىدىكى ژورنالنى ئېگىز كۆتۈرۈپ ۋاقىرىدى :

— ئەمدى جىرىڭلىتىپ باقە ! جىرىڭلاتقىنا !

— جىرىڭلاتسام نېمە قىلالايتتىڭ ؟ — قوڭغۇراقنىڭ جىرىڭلىشى ئەۋجىگە چىقتى . ئېرجىيېنىڭ گىدەيگەن چىرايىدا كۆرەڭلىك كۈلكىسى پەيدا بولدى . شۇ ئەسنادا مىجىقلانغان ھېلىقى ژورنال ئۇچۇپ بېرىپ ئېرجىيېنىڭ بۇرنىغا پاق قىلىپ تەگدى . قوڭغۇراق ئاۋازى ئۇجۇقتى . ئېرجىيې ئېتىلىپ كەلگەن پېتى ھەدىسىنىڭ پوپايكىسىدىن تۇتۇۋېلىپ قورسىقىغا گۈپۈلدىتىپ ئۇستى ۋە يىغلاپ تۇرۇپ بار ئاۋازدا ۋارقىرىدى :

— دادا ، ئاپا ! مېڭىپىڭ مېنى ئۇردى ! ھى ! ھى ! ھى !

ئۇ شۇنچىلىك قاتتىق يىغلىدىكى ، رادىئودىن ئاڭلىنىۋاتقان ناخشا ـ مۇزىكا ئاۋازلىرىنىمۇ بېسىپ چۈشتى . شۇ ئاچام ئىچكەركى ئۆيـ دىن يۈگۈرۈپ چىقمىغان بولسا ، ئۇنىڭ يىغا ئاۋازىدىن ئۆي ئۆرۈلۈپ چۈشەتتىمىكىن تاڭ . شۇ ئاچام يۈگۈرۈپ كېلىپ ، ئېرجىيېنى تارتىپ تۇرۇپ مېڭىپىڭغا بىر كاچات سېلىپ تىللاپ كەتتى :

— سەن ھەدە تۇرۇپ يول قويماي ئۇنىڭ بىلەن تەڭ بولغىنىڭنى قارا ، ئۇيالمامسەن ؟ سەن ئۇنىڭدىن توپتوغرا يەتتە ياش چوڭ ! ئەمدى ئۇنىڭغا تەگكۈچى بولساڭ داداڭدىن تاياق يېمىگىنىڭنى كۆر !

— يەتتە ياش كىچىك بولسا نېمە بوپتۇ ؟ سىلەر دائىم ئۇنىڭغا يان باسىسىلەر ، ھېلى بۇنى ، ھېلى ئۇنى ئېلىپ بېرىسىلەر ، مەن دېگەن بىر تو نىلون كۆڭلەكنى تېخىچە ئېلىپ بەرمەي ، ئۇنىڭغا ۋېلىسىپىت ئېلىپ بەردىڭلار !بىر تو كۆڭلەك ناھايىتى 300 ـ 400 كوي . ئۇنىڭ ۋېـ لىسىپىتىغا تۆت مىڭ نەچچە كوي كەتتى ! . . . — مېڭىپىڭ ئىككى قوـ لىنى بېلىگە تىرەپ زەردە بىلەن ۋارقىرىدى .

— ئاغزىڭنى يۇم ! نېمانچە چالۋاقايسەن ؟ داداڭدىن تاياق يېگۈڭ كېلىپ قاپتۇ سېنىڭ ! — شۇ ئاچام ۋارقىراپ كايىدى .

مېڭىپىڭ ساپانىڭ ئالدىدىكى چاي جوزىسىنى بىرنى تېپىۋېتىپ ئۆزىنى ساپاغا تاشلىدى ـ دە ، دەردىنى ئېلىش ئۈچۈن رادىئونىڭ ئاۋاـ

زىنى كۈچەيتىۋەتتى . سەت ناخشا ئاۋازى ئۆيىنى بىر ئالدى . شۆ ئاچام ئېرجىيىنى ئالدىغا تارتىپ بېشىنى سىلىدى ۋە بەزلىدى :

— قەيىرىڭگە ئۇردى ؟ ئاغرىمىغاندۇ ؟

ئېرجىيى ئاندا - ساندا « ۋايجان » دەپ قويۇپ تىنماي ئېسەدەيتتى ، لېكىن كۆزىدىن بىر تامچە ياش چىقمايتتى . شۆ ئاچام مەن تەرەپكە بۇرۇلۇپ ، خۇددى مېنى ئەمدى كۆرگەندەك تەئەججۈپلەنگەن قىياپەتتە :

— قاچان كەلگەنتىڭىز ؟ ئاپىڭىز تىنچلىقمۇ ؟ — دېدى .

— تىنچلىق ، — مەن تۇيدۇرماي چىشلىرىمنى چىشلىدىم ، يۈرىكىمدە پىغان ئۆرلىدى . شۆ ئاچام ئېرجىيىنى ساپاغا ئولتۇرغۇزۇپ ئۇنىڭ بېشىنى سىلاپ كەتتى . ژۇرنال ئېرجىيىنىڭ بېشىغا تەگمىگەن بولسىمۇ ، ئۇ خۇددى بېشى ئاغرىپ كەتكەندەك تۇرۇپ بەردى ، ئۇ توختىماي ئېسەدەپ ياشسىز كۆزلىرى بىلەن ئوغرىلىقچە ئەتراپقا سەپسالاتتى .

— دادام بارمۇ ؟ — دەپ سورىدىم مەن تاقەت قىلالماي ئىشنى تېزرەك پۈتتۈرۈش نىيىتىدە . شۇنداق بولغاندا ئاددىي كۆلىمىزگە قايتالايتتىم . ئۆيىمىزدە ھەشەمەتلىك بىساط - جابدۇقلار ، مەش ، ساپالار بولمىغىنى بىلەن ئۇ يەردە مەن ئەركىن نەپەس ئالالايتتىم . ئاپام تايىنلىق يولۇمغا قاراپ تۇرىدۇ . ئۆتكەن يىلى كۈزدە مەن پۇلغا كېلىپ شۆ ئاچام بىلەن گەپ تەگىشىپ قالغاندىن بۇيان ، بۇ يەرگە ھەر كەلگىنىمدە ئاپامنىڭ كۆڭلى دەككە - دۈككىدە قالاتتى . بىچارە ئاپامنى ئويلىسام ئۆزۈمگە جىق ھاي بېرەتتىم .

— جېنىخۇا ، يىپىڭ كەپتۇ ! — شۆ ئاچام ماڭا جاۋاب بېرىشىنىڭ ئورنىغا ئارقىسىدىكى ئۆيگە قاراپ توۋلىدى . ئاپام بىلەن تەڭ دېمەتلىك دېگۈدەك بۇ ئايال قىرىق ئالتە - قىرىق يەتتە ياشقا كىرىپ قالغان بولسىمۇ ، ياش كۆرۈنەتتى . ئاپام ئىككىسىنى بىر يەرگە قويۇپ قويسا ، باشقىلار جەزمەن ئاپامنى ئۇنىڭدىن ئون - يىگىرمە ياش چوڭ دەيتتى . ئەمەلىيەتتە ئۇنىڭ چوڭ ئوغلى ئېرخاۋ مەندىن بەش ياش چوڭ ئىدى ! شۆ ئاچام ياشتا چوڭ بولغىنى بىلەن ، يۈزىدە بىر تالمۇ قورۇق يوق ،

ئۆڭكى ئاق ۋە سۇزۇك ، تېرىسى يۇمشاق ئىدى . ئۇ شۇنچىلىك ئۇستىلىق بىلەن پەرداز قىلاتتىكى ، قاچانلا قارىسا يۈزىنىڭ قىزىلى قىزىل ، ئېقى ئاق كۆرۈنەتتى . زادى چېكىدىن ئاشۇرۇۋەتمەيتتى . بۇلاقتەك كۆزلىرى-دىنمۇ ياشلىق ئۇرغۇپ تۇراتتى . ئۇ ئاجايىپ خۇش پىچىم بولۇپ ، بۇنداق خۇش پىچىملىق ياش قىزلاردىمۇ كەمدىن - كەم بولاتتى . ئۇ تال چىۋىقتەك نازۇك - زىلۋا ، ئەمما تولغان ، ئوتتۇرا ياشلىق ئاياللاردەك سېمىزمۇ ئەمەس ، ئاپامغا ئوخشاش ئورۇق - ئاۋاقمۇ ئەمەس ئىدى . دەر-ۋەقە ، ئاپامغا ئوخشاش دىشۋارچىلىقتا ئەمەس ، ئاسايىشلىقتا ياشايتتى .

دادام ئىچكەركى ئۆيدىن چىقتى ، ئۇچىسىدا تىۋىتلىق خالات ، بېشىدا مەشۇت يىپتىن توقۇلغان كىچىككىنە پوسما ، ئاغزىدا قايسىبىر دەۋرلەرنىڭ غاڭزىسى بار ئىدى . ئۇ قاشلىرىنى يىمىرىپ ماڭا سوغۇق نەزەر تاشلىدى . ئۇنى ياخشى كۆرمىسەممۇ ، ئورنۇمدىن تۇرۇپ ئېھتىرام بىلەن « دادا » دېيىشكە مەجبۇر ئىدىم . ئۇ ، چىن دىلىمدىن ئېھتىرام بىلدۈرمەيۋاتقانلىقىمنى چۈشەنگەندەك ، مۇنداق ياسالمىلىقنى قوي، دېگەن مەنىدە قول شىلتىدى . بۇنىڭدىن كۆڭلۈم بەكمۇ غەش بولۇپ ، ئاچچى-قىمنى ئىچىمگە يۇتۇپ جايىمدا ئولتۇردۇم . دادامنىڭ قوشۇمىسى تېخىمۇ تۈرۈلدى ۋە بۇرۇلۇپ مېڭپىڭغا ۋارقىرىدى :

— رادىئونى ئۆچۈر !

مېڭپىڭ بېلىنى تولغاپ ، تۇمشۇقىنى ئۇچلاپ بېرىپ رادىئونى ئۆچۈردى . ئۆي ئىچى بىردىنلا جىمىدى . دادام شۆ ئاچامنىڭ يېنىغا كې-لىپ ئولتۇرۇپ ئېرجىيغا قاراپ سورىدى :

— يەنە نېمە بولدى ؟

— مېڭپىڭ بىلەن سوقۇشۇپتۇ ! — دېدى شۆ ئاچام ، ئېسەدەپ ئاران تۇرغان ئېرجىي بۇ گەپ بىلەن يەنە يىغلىدى . دادام گەپ - سۆز قىلماي مېڭپىڭغا سۆرۈن تەلەتتە قاراپ قويدى . مېڭپىڭ تۇمشۇقىنى ئۇچلاپ ھېيىققىنىدىن يەرگە قارىۋالغان بولسىمۇ :

— يېڭى ۋېلسىپىت مىنگىنىگە كۆرەڭلەپ كەتكىنىنى ! — دەپ غودۇڭشىدى . دادام مېڭپىڭغا يەنە بىر ھومايغانىدى ، مېڭپىڭ تۈگۈلۈپلا

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com